

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt Primvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

SAXONIAE
LIBER NONVS.

CAPVT PRIMV M.

Enricus comes de Lutzenburgo in Lotharingia, vir ad arma strenuus, rex Romano-rum post Albertum ab electoribus Franckfordie designatur, Septimus eius nominis. Aderant Itali Gibellini, vrbis suis pulsi: qui expectantes electionem noui regis, ostenderunt, quibus per Italiam modis res prosperè Imperatori futurae viderentur: summustum pontifex Auinione agebat. Misiti oratores ab Imperatore ad pontificem, ostenderunt electionem de Henrico factam, vt illam Papa comprobaret: Non aliter fertur annuisse, nisi, vt intra biennium Romanam petret, coronam ibi accepturus Imperij. Non expectabat biennium Henricus: sed missis ad Italiae vrbes oratoriis, transitum suum docuit futurum. Ad Florentinos autem, quos sciebat in primis Imperio reluctari, iusit ire suos, & apud illos renouare iura Imperij, quibus recte facerent, si non reluctarentur: scicuri, cum illis rem esse regi, nisi, quæ se digna, quæ Romano Imperio debita facerent. Responsum inde retulere nō sat is placidum: Sed rex copijs vnde cunquè pro dignitate & rerum necessitate contractis, contendit in Italianam: & primum Medolanenses aggreditur: qui vbi arma viderunt, quibus pares esse non poterant, Turrianis electis, Vicecomites regem in urbem admisere. Cum autem primam Aqui-

grami

grani de more dudum coronam accepisset, ibi promeruit secundam, non Modoëtiae, ut veteres. Luppoldus Austria dux, cum Germanorum cohortibus, in Vicecomitum gratificationem, vrbi praesidio imponitur. Audita autem Mediolani ditione regi facta, omnes Lombardicircuscedentes, praeter Alexandrinos, fidelitatis seruanda sacramento sese Imperio obligarunt: & cum singuli vicarios accepissent regios, nullus fuit aut populus liber, aut in ciuitate aliqua tyrannus, & factionis primarius, qui electos prius aduersae factionis concives impatriam iussus a vicario, non admiserit. Henricus interim ferream Imperij corollam Mediolani, ut diximus, suscepit: cuius muneris exequendi celebritas, maiore facta est impendio, quam cui ararium Mediolanense suffecerit: Vnde hinc atque inde, annitentibus diuersae factionis in vrbe principibus, insolito ciuitas est grauata tributo. Fuit id plebi molestissimum, & murmur primum, postea etiam aperti clamores audit, ingeminatiq³ sunt: auctam esse Mediolanensi populo seruitutem, non introductam diu ab Imperio speratam libertatem: & manum rapinis Germani non cohibuerunt, quos factiosorum nouarum cupidi adiuuarunt. Tandem ad arma est ventum: Germani initio territi, cum cedes in suos & vulnera edi cernerentur, introductis, que in suburbis, & in agris dispersae erant, copijs, aperto invanque factionem prælio decertare coeperunt. Sed Galeatus Vicecomes, magno usus astu, Matthao genitore domi, tanquam ad arcem suam seruandam relicto, Luppoldo duci & Germanis ad eum congregatis adhaesit: ne, quod timuit, in se quoquè verterentur: Tumulus & plebeie audacie ac temeritatis causam omnem & culpam in Turrianos referens, tyrannidem affectantes.

Rr

Bonuſ

Bonus artifex, culpam propriam deriuat in aduersarios, vt illos reijceret. Nec fuit difficile, furentes sua sponte Germanos accendere. Pari ergo odio Germani, & Gibellini, in Turrianos feruntur: Erant illi magna parte populi constipati, in platea adi Virginis subiecta, quid agerent dubij: quod Imperio & populo pariter aduersari, & stultum & nefarium dicerent. Ad primum itaq; impetum admirabundi, ac propè amentes, dissipatis sum. Pugna deindè ad vicos relata: cædes viri^{q;} promiscua fuit. Guido Turrianorum princeps, omnium primus insidias Vicecomitum recognoscens, cum filijs in fugam est versus: quem suorum pars maxima est sequuta: profecti^{q;} Vercellensi porta, omnes cum pueris & vxoribus Vercellas petiere: debacchati^{q;} in aduersam factionem Vicecomites, ad triginta illius primores, in quibus quatuor ex Turrianis fuere, Imperatoris militum Germanorum auxilio interfecerunt. Ad eum exciti tumultum, nonnulli Lombardia populi à promissa Henrico obedientia receperunt: primique, & eodem die, Cremonenses, & Cremenses impositum à rege vicarium, & Gibellinos, armis, non sine cæde, eiecerunt: Magijq; Brixiiani Guelpharum partium duces, aduersa factione principem, paulò antè iussu regis reductum, interfici cùm quæfissent, fuga se contulit ad Henricum: Panier Parmæfactum: qui paulò antè, rege iubente, reduci sunt, tunc eiciuntur. Ita tartarea illa erynnis, & amor dominandi, regnat in populo vertiginoſo Italiae: vt nihil aliud dies cogitent ac noctes, quam dominari, & in aduersos vindicare: Huic vni studio, & temporali, & aeternam salutem prompte impendunt, nihil pendentes omnia, ad dominandi, vindicandi^{q;} comparationem.

CAPVT II.

H³